

Vänsterpartiets förslag till
Mål och budget 2020-2022
för Vaxholms kommun

**För ett solidariskt, småskaligt
och miljövänligt Vaxholm
där alla får plats**

Vänsterpartiet i Vaxholm 2019

Vänsterpartiets visioner för Vaxholm

Vaxholm ska även i framtiden vara en kulturellt präglad skärgårdsstad med småskalig bebyggelse

Vaxholm ska även i framtiden vara en kulturellt präglad skärgårdsstad med småskalig bebyggelse, med tillskott av klimatsmarta hus - gärna trähus - placerade i lägen som inte tar ifrån någon de grönområden som behövs nära. Barnen ska välja att gå i skola i Vaxholm eftersom den bästa undervisningen finns här. Ingen ska mot sin vilja behöva få sina anhöriga placerade på hem utanför kommunen. Naturligtvis ska annan kommunal service fungera oklanderligt. Funktionshindrade ska kunna röra sig i staden och alla offentliga lokaler ska vara tillgängliga för dem. Utbyggt bredband ger bl.a. företagarna, även internationellt verksamma, bra möjligheter att lokalisera sig till Vaxholm. Vaxholms kommun ska bli en av landets ledande miljökommuner. Vi ska öka takten på de investeringar som minskar utsläppen av växthusgaser, och sträva mot att all verksamhet som kommunen har ansvar för ska vara klimatneutral inom 15 år.

Vänsterpartiet vänder sig starkt emot kommunens planer på en kraftig exploatering av staden. Vi ser gärna att kommunen bygger bostäder, men då främst hyresrätter med rimliga hyror snarare än fler exklusiva bostadsrätter. Vi anser även att bostadsbyggandet måste genomföras på ett sätt som inte hotar värdefulla kultur- och naturmiljöer. En viss befolkningstillväxt räknar vi med, men det är viktigt att bostadsbyggandet går hand i hand med utbyggnad av infrastruktur och övrig kommunal service. Från 2018 till 2019 har befolkningen ökat med ca 177 personer. Under slutet av planperioden förväntas befolkningen, med de exploateringsprojekt den tidigare alliansen drivit, öka med ca 300 personer per år. Vi anser att kommunens infrastruktur inte är rustad för en sådan expansion och förordar en lägre befolkningstillväxt.

Reaktionerna på kommunens exploateringsplaner, både i översiktsplanen 2030 och i Förslag 2015 04 01 till Program för detaljplanering av Vaxön samt Dp 410 för Norrberget, har varit starka. Många invånare har på olika sätt framfört sin kritik mot alliansens planer och har uppenbart en annan vision för Vaxholm. Att frågan om Norrberget engagerar medborgarna visas i det höga valdeltagandet (51%) i folkomröstningen den 10 september 2017. Trots att en klar majoritet (54.9%) röstade emot en storskalig exploatering av Norrberget har kommunen tillkännagivit att arbetet med Dp 410 om Norrberget ska fortsätta med markanvisningstävlingens vinnare Besqabs förslag som utgångspunkt. Det är ytterst olyckligt att Norrbergsskolan nu håller på att rivas trots att ny detaljplan är överklagad och svar från Mark- och miljööverdomstolen väntas först under 2020.

Om detaljplanen inte vinner laga kraft faller avtalat med Besqab utan ersättningskyldighet för någondera parten. Kommunen bör då avbryta arbetet med den nya detaljplanen och undersöka möjligheten att varsamt utveckla området inom befintlig plan. Om detaljplanen vinner laga kraft bör kommunen sondera möjligheterna att nå en överenskommelse med Besqab om att avbryta projektet eller omförhandla avtalet för att möjliggöra en lägre exploateringsgrad och en större andel hyresrätter.

Vänsterpartiets mål för Vaxholm

Vänsterpartiet i Vaxholm har sju övergripande mål för kommunen:

- En stad för alla
- Utbildning med hög kvalitet
- God omsorg för individen
- Hållbart samhälle och minskad klimatpåverkan
- Goda möjligheter till kultur- och föreningsliv samt fritidsaktiviteter
- Levande stad med ett gott företagsklimat
- God ekonomisk hushållning

En stad för alla

Vaxholm ska vara en plats där olika typer av människor kan leva

Vänsterpartiet vill att Vaxholm ska vara en plats där olika människor kan leva och bo - gammal som ung, fattig som rik. Vi vill att våra unga och äldre ska kunna bo kvar i sin hemkommun, och vi vill att Vaxholm ska säkra ett långsiktigt mottagande av nyanlända och ensamkommande flyktingbarn. För att möjliggöra detta vill vi se en blandad bebyggelse med olika upplåtelseformer.

Vaxholm är en skärgårdskommun med många öar, och det är inte bara de stora öarna Vaxön, Rindö och Resarö som ska kunna ha bofast befolkning. Tynningö har fått statlig färja till "fel" kommun vilket medför problem för skolbarnen om de vill utöva fritidsaktiviteter efter skoltid på Vaxön. Båt- och färjetrafiken med reguljära turer till året-runt-bebodda öar måste stöttas bl.a. genom förhandlingar med landstinget.

Vänsterpartiet vill värna Vaxholms unika natur- och kulturmiljö

Vänsterpartiet vill värna Vaxholms unika natur- och kulturmiljö och motsätter sig fler storskaliga byggnader och områden i Vaxholm. För att säkra att omistliga kulturella värden inte går förlorade vill Vänsterpartiet att kommunen tillsammans med Länsstyrelsen genomför en kulturinventering och tar fram ett hållbart kulturmiljöprogram för Vaxholm.

Det behövs också ökade resurser till stadsbyggnadsförvaltningen för att arbeta fram en ny översiktsplan. En översiktsplan ska vara ett "levande dokument", och vi anser att en mycket kunnig och lyhörd förvaltning ska utarbeta välgrundade förslag till förändringar tillsammans med befolkningen av översiktsplanen och olika detaljplaner. Här ska även barn och ungdomar få höras och ha inflytande.

Vänsterpartiet vänder sig starkt mot att kommunen säljer ut strategiskt viktig kommunal mark för bostadsrättsexploatering. Vissa exploateringsintäkter behövs dock för att kunna göra investeringar i skolorna och äldreomsorgen i Vaxholm. I framtiden kan mindre förtätningar göras, men det är av yttersta vikt att bevara Vaxholms grönområden som Johannesbergsparken, Blynässkogen och Killingen. Det är också viktigt att behålla arbetsplatsområdet vid Blynäs och Rindö Västra och inte bygga bostäder där. Dels är marken bitvis mycket förorenad, dels behöver Vaxholm sina arbetsplatser för att inte utvecklas till en sovstad.

Som ett alternativ till att ytterligare exploatera Vaxön har Vänsterpartiet sedan många år föreslagit bebyggelse på norra sidan om väg 274 på Bogesundslandet mellan Nibble och Ladvik. Området uppfyller de klimatkrav som läggs på ny bebyggelse: kommunikationsnära, nära till grönområden och till arbetsplatser i Arninge samt lätt att ta sig till Stockholms universitet och KTH. Dessutom är infrastrukturen delvis löst genom att vattenledningen mot Vaxholm passerar intill och förbindelsen med Käppala reningsverk alternativt nytt reningsverk i Svinninge planeras komma ut i Killingevikens och gå mellan Hästängsudd och Resarö. Staten äger marken, men staten har också en uttalad önskan om att utöka antalet bostäder i Stockholmsområdet och borde vara tillmötesgående i en förhandlingssituation.

Det måste byggas mer hyresrätter i Vaxholms kommun

Kommunen saknar hyresrätter och vi anser att Vaxholm behöver återinföra ett kommunalt bostadsbolag, eller ingå som en del i ett regionalt bostadsbolag. Ett alternativ är att låta det kommunägda bolaget Vaxholm Smeden 3 AB växa.

Ett sätt att behålla rådigheten över marken är att upplåta mark med tomträttsavtal. Detta ger en kontinuerlig inkomst till kommunen och kan bidra till att exploatören inte behöver belasta hyran med kostnader för markinköp. Hyresrätter på tomträtt får inte göras om till bostadsrätter, vilket utgör en garanti mot ombildningar.

Drygt 20 % av Vaxholms befolkning är över 65 år. Det är därför angeläget att skapa förutsättningar för att de äldre i Vaxholm ska vara friska och alerta – ju längre desto bättre. Vi vill att kommunen medverkar till att skapa hus ”för andra halvan av livet” med hyresrätter och lokaler för gemenskap.

Vaxholms invånare måste få ett ökat inflytande över kommunens utveckling

Det är viktigt att Vaxholms medborgare får ökade möjligheter till inflytande över kommunens utveckling. Vaxholms stad anser sig satsa på kommunikation i och med att informationen på hemsidan förbättras samt att Viktigt i Vaxholm ges ut fyra gånger om året. Detta är exempel på envägskommunikation, och detta räcker inte - arbetet med delaktighet och demokrati måste ske kontinuerligt och från två håll. Vi vill verka för en ökad medborgardialog i kommunens samhällsplanering, och vill undersöka möjligheten att använda en omvänd planprocess där medborgarna får möjlighet att komma med förslag på hur bostadsområden kan förtätas och närmiljön utvecklas innan detaljplaneförslag eller programstudier utarbetas. Malmberget i Gällivare kommun har genomfört denna typ av medborgardialog med mycket spännande resultat. Särskilt viktigt är det att ungdomarna får möjlighet att känna sig delaktiga i skolan, bostadsområdet och samhällsplaneringen. Även yngre barns röster bör höras i den demokratiska processen genom barnkonsekvensanalyser med t.ex. barnhearings.

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och det som debatteras och beslutas på fullmäktiges sammanträden är av stor vikt för Vaxholms invånare. Det är positivt att kommunen nu tagit över ansvaret för webbsändningen av fullmäktiges sammanträden - något som administrerats och finansierats av oppositionen och Miljöpartiet under många år. Det är även viktigt att medborgarna även fortsättningsvis ges möjligheten att ställa frågor till kommunfullmäktige före varje sammanträde. För att stärka demokratin i Vaxholm ytterligare anser vi att kommunen borde införa möjligheten till så kallade medborgarförslag, d.v.s. att medborgarna kan väcka frågor i fullmäktige, samt att fullmäktige tillsätter en demokratiberedning som ska värna och utveckla den kommunala demokratin.

Vänsterpartiets delmål:

- Värna Vaxholms kultur- och naturvärden vid nybyggnation
- Genomför en kulturmiljöutredning och utarbeta ett hållbart kulturmiljöprogram för Vaxholm tillsammans med Länsstyrelsen
- Bygg bostäder med blandade upplåtelseformer för olika målgrupper
- Vid nyproduktion på kommunal mark ska 60-70% av bostäderna vara hyresrätter
- Medverka till att skapa ett kollektivhus med hyresrätter i kommunen
- Upplåt kommunal mark med tomträtt istället för försäljning
- Utred möjligheten att uppföra ett nytt bostadsområde norr om väg 274 mellan Nibble och Ladvik
- Bygg upp ett kommunalt eller regionalt bostadsbolag
- Om detaljplanen inte vinner laga kraft förordar Vänsterpartiet att marken behålls i kommunal ägo
- Fortsatt utveckling av ett långsiktigt mottagande av nyanlända och ensamkommande flyktingbarn
- Ramsö- och Tynningöborna ska kunna komma till sin hemkommuns centralort för samma kostnad som 2014 då ö-kortet togs bort - även sommartid när SL-kortet inte gäller på Waxholmsbåtarna
- Förbättra medborgarnas möjlighet till inflytande, bl.a. genom att införa medborgarförslag
- Inrätta en demokratiberedning
- Mer fokus på medborgardialog i kommunens samhällsplanering
- Översiktsplanen ska vara ett levande dokument och samrådsprocesserna ska kunna påverka detaljplanernas slutliga utformning

Utbildning med hög kvalitet

Resurser som tilldelas skolan måste förvaltas på bästa sätt. Skolans kärnverksamhet - undervisningen - ska prioriteras. Som en del i det måste lärarna återfå sitt mandat att undervisa snarare än ägna tid åt tidsslukande servicefunktioner. Lärarnas självklara rätt att bedöma och betygsätta eleven ska inte heller påverkas av rektor eller föräldrar. Marknadiseringen av skolan måste också upphöra. I nuläget, då skolorna i hela

Resurser som tilldelas skolan måste förvaltas på bästa sätt

Stockholm tävlar om att attrahera så många elever som möjligt sker en marknadsföring av varje skolas sätt att undervisa som riskerar att bli viktigare än elevens bästa. Alla barn ska vara välkomna i skolorna och där det behövs extra resurser ska de få det så tidigt som möjligt.

Vaxholms förskolor och skolor ska vara en attraktiv arbetsplats som lockar till sig de bästa pedagogerna

Vaxholm har idag 73 % behöriga lärare i grundskolan, vilket är över genomsnittet för Stockholms län. Däremot är andelen legitimerade förskollärare bara 31 % vilket placerar oss mycket lågt bland alla Sveriges kommuner. Forskning visar på att professionella pedagoger är den viktigaste faktorn för barn och ungas lärande och utveckling inom skolan och förskolan. Skickliga pedagoger kan lyfta skolan och förskolan, men dessa måste ges rimliga förutsättningar. Vi vill att förskolan och skolan i Vaxholm ska vara en attraktiv arbetsplats som lockar till sig de bästa pedagogerna. Då behöver vi höja lärarnas löner, förbättra arbetsvillkoren och ge lärarna större möjligheter att utvecklas i yrket.

Vi vill minska storleken på barngrupperna i förskolan

Skolverket har nya riktmärken för barngruppernas storlek på förskolan. De nya riktmärkena bygger på en sammantagen bedömning utifrån tillgängliga studier och forskning. För barn mellan ett och tre år är riktmärket för barngruppers storlek sex till tolv barn. För barn mellan fyra och fem år är riktmärket nio till 15 barn. Enligt studierna upplever många förskollärare att pedagogiken blir lidande då barngrupperna ofta är för stora. Det blir viktigt med många pedagoger till en större barngrupp men den stora barngruppen är i sig ett problem. Barn som gått i större barngrupper på förskolan hamnar oftare i konflikter i skolan. För de yngsta barnen påverkas tryggheten när de går i en för stor barngrupp då de tvingas ha många relationer till andra barn och vuxna. Vaxholms kommun har under de senaste åren uppfört stora förskolor med sex avdelningar. Vi vill istället att kommunen bygger fler och mindre förskolor. Detta för också det positiva med sig att barnen kan få närmare till förskolan.

Vänsterpartiets delmål:

- Satsa på lärare, förskollärare och fritidspedagoger
- Öka andelen behöriga lärare i förskolan
- Låt lärarna fokusera på undervisningen genom att minska deras administrativa börda
- Bättre stöd för barn med särskilda behov
- Gå från få och stora förskolor till fler och mindre förskolor nära hemmet
- Mindre barngrupper i förskolan
- Säkerställ att barnrättsperspektivet får genomslag i alla led i verksamheten, från placering av förskolor och skolor till innehållet i verksamheten
- Bygg en ny skola på Rindö
- Bygg ut Resarö skola
- Förskolan Båten får permanenta lokaler på nuvarande plats
- Uppför två mindre förskolor på Resarö istället för en stor med sex avdelningar

God omsorg för individen

Alla boende i Vaxholm har rätt till trygghet i vardagslivet, speciellt våra äldre. De ska

Våra äldre har rätt till trygghet i vardagslivet

kunna bo kvar i sin egen bostad med stöd av hemtjänst. Att bo kvar i bostaden är extra viktigt för den demente som vid byte av miljö kan bli än mer förvirrad.

Vårdplacering utanför kommunen bör ske endast om den äldre själv så önskar. Vi vill se en tillräcklig utbyggnad av äldreomsorgen i staden för att man ska kunna möta det snabbt ökande antalet seniorer med vårdbehov i Vaxholm. Det är därför bra att kommunen investerar i ett nytt särskilt boende, samt att kommunen avser att behålla fastigheten i egen ägo. Det är angeläget att kommunen prioriterar denna investering då Socialnämnden har konstaterat att den befolkningsgrupp som ökar mest är äldre som behöver särskilt boende. Det är mycket dyrt att hyra platser i en annan kommun idag, och kommer att vara så också i framtiden. Staden bör även överväga att bygga seniorboenden för friska personer över 65 år som inte behöver stöd från kommunen. Idag står 466 personer i kö till de 58 hyreslägenheter som kommunen hyr ut till äldre över 65 år.

Hemtjänst och äldreboenden är främst kommunala åtaganden som man inte bör avhända sig. Andra utförare *kan* tillåtas men med strikt kvalitetskontroll vid såväl upphandling som fortsättningsvis eftersom de också är skattefinansierade. Vi vill inte se äldreomsorgen i Vaxholm som en "kassako" för diverse investerare. För invånarna ska informerad valfrihet gälla både hemtjänst och äldreboende.

Vi vill att Borgmästargården och det nya särskilda boendet för äldre ska drivas i kommunal regi

Idag har kommunen övertagit våra särskilda boenden i kommunal regi. Vi förordar att det ska förbli så och att även det nya särskilda boendet som planeras ska drivas i kommunal regi.

Människor med funktionsnedsättning ska vara fullt delaktiga i samhällslivet på lika villkor som andra. Det är viktigt att stärka funktionshindrades rätt till personlig assistans så att de ges möjligheten att leva ett liv som andra.

Vänsterpartiets delmål:

- Underlätta boende i egen bostad för de äldre som så önskar
- Prioritera nya särskilda boenden för äldre
- Det planerade särskilda boendet för äldre byggs i anslutning till Norrbergsskolan och behålls i kommunal regi
- Borgmästargården behålls i kommunal regi
- Skapa ett hus för andra halvan av livet med hyresrätter och lokaler för gemenskap
- Stärk funktionshindrades rätt till personlig assistans
- Låt valfrihet inom omsorgen inte endast omfatta val av utförare, utan även inflytande över hur tiden med omsorgspersonalen används

Hållbart samhälle med minskad miljöpåverkan

Ekologisk hållbarhet betyder minskade utsläpp av gifter och växthusgaser (fjärrvärme med förnyelsebara bränslen, kollektivåkande, gång- och cykelavstånd till skolor, service m.m., välisolerade hus, jord- och skogsbruk utan näringsläckage till vattendrag, båtbottentvätt i stället för giftiga färger etc.). I EU:s nya direktiv krävs att alla

nyproducerade och renoverade byggnader ska ha ”nära noll” i energianvändning år 2020.

Vattnen som omger Vaxholm måste få bättre status

Blynäsverket, som idag hanterar Vaxholms avloppsvatten har mycket dålig kvävereduktion. En eventuell framtida anslutning till Käppala, eller till ett nytt reningsverk som uppförs tillsammans med Österåker, kommer att förbättra reningen av vårt avloppsvatten och där kommer sannolikt bättre möjligheter till rening av medicinrester också kunna utvecklas. Anslutningen kommer att kosta mycket men vi anser den nödvändig. För att minska miljöbelastningen på Norra Vaxholmsfjärden anser vi att inga större nya bostadsområden ska kopplas på Blynäsverket. Istället måste exploateringstakten hållas nere tills dess att en ny avloppslösning är klar. Den andra stora föroreningskällan är dagvatten. Ju mer Vaxholm bebyggs desto fler hårdgjorda ytor, fler bilar och annat som smutsar ner. Nya system för rening av dagvatten utvecklas ständigt. Hårt trafikerade gator och vägar måste först förses med rening och krav på dagvattenrening måste ställas för att få bebygga nya områden.

Allt jord- och skogsbruk inom kommunen bedrivs inte ekologiskt och läckaget från dessa näringar är inte försumbart. Av kommunen utarrenderad mark borde ha krav på ekologisk skötsel med reducerad arrendeavgift som lockbete.

Hårdare krav på båtägarna att inte använda giftiga bottenfärger utan i stället nyttja båtbottentvättar måste fram. Om kommunen samverkar med båtklubbar och upplåter lämpliga platser för tvättar skulle det kunna underlätta och få fram snabbare resultat.

Bilåkandet i kommunen måste minska

Om den bilåkning (korta sträckor), som sker vid lämplig väderlek för att cykla, skulle upphöra, vore mycket vunnit. För att uppnå detta krävs utbyggda och belysta gång- och cykelbanor runt om i kommunen samt cykelställ vid alla busshållplatser. För att bilåkning till mataffärer och fritidsaktiviteter för både barn och vuxna ska upphöra behövs en ny busslinje som går mellan de norra delarna på Resarö, Kullöbebyggelsen, Eriksö (sommartid) och fram till Bogesunds slott samt förbi Borgmästargården till centrum. Busslinjen ska ha eldrivna bussar.

Öka kraven på byggnadernas energi-effektivitet

Vid försäljning och exploatering av kommunal mark ska det ställas krav på byggnadernas utförande, både vad gäller material och framtida drift. Kommunen kan också - i likhet med andra kommuner - påverka byggnaders energieffektivitet genom olika stimulansåtgärder. Det kan vara sådant som att tjockare väggar ger något större byggnadsarea än vad planen medger.

Investera i solceller på kommunens fastigheter

För att klara klimatmålen behöver Sverige säkra en fossiloberoende elproduktion även framöver. Vi anser därför att Vaxholms kommun ska installera solceller på sina egna fastigheter. Därutöver behöver kommunen stimulera invånarna att investera i solceller, t.ex. genom informationskampanjer och förenklade processer.

Vänsterpartiets delmål:

- Vaxholm ska bli högt rankat i miljöorganisationernas listor över kommuners resultat av arbetet med hållbar miljö
- Vaxholm ska driva på genomförandet av EU:s direktiv om att nybyggda och renoverade hus ska ha ”nära noll” i energianvändning senast år 2020
- Cykelväg färdigställs till Överby samt till Bogesunds slott
- Planerna på en cykelbana hela vägen till Rindö skola fullföljs
- Långsiktiga investeringar i energieffektivisering och förnyelsebar energi görs
- Utökade investeringar som minskar kommunens ekologiska fotavtryck
- Solceller på kommunens fastigheter
- Verka för att få investeringsbidrag till planläggning av cykelbana till Arninge

Goda möjligheter till kultur- och föreningsliv samt fritidsaktiviteter

Vi anser att det är viktigt med en meningsfull fritid för alla, oberoende av klass, kön, ålder eller etnisk bakgrund. Det ska inte vara plånbokens tjocklek som avgör vem som får chans till kultur, fritid och idrott. Människors delaktighet i föreningslivet och våra folkrörelser är en viktig del av demokratin.

Flickor och pojkar ska ges samma rättigheter och möjligheter till meningsfulla fritidsaktiviteter

Flickor och pojkar ska ges samma rättigheter och möjligheter. Därför bör föreningarnas bidrag och villkor granskas ur ett jämställdhetsperspektiv. Idag cyklar t.ex. många ridintresserade ungdomar ut till stallet på Bogesund eftersom kollektivtrafiken inte trafikerar Bogesundslandet frekvent på kvällar och helger. Har man inte en förälder som kan skjutsa eller tillgång till bil finns inga andra alternativ än cykeln. Därför bör det snarast anläggas en cykelväg på Bogesund.

Parker och grönområden ska vara lättillgängliga och attraktiva för barn, ungdomar och äldre. Om områden som nu är naturmark tas i anspråk för bebyggelse måste dessa kompenseras med högre kvalitet på de grönområden som sparas.

Vi vill sänka avgifterna till kulturskolan

Vaxholm har idag bland de högsta terminsavgifterna i landet för kommunala musik- och kulturskolan. Det får som följd att alla inte har möjlighet att låta sina barn ta del av kulturskolans verksamhet. I sitt remissvar till regeringens utredning om kulturskolan förordar SKL att kommunerna aktivt skall verka för att kommunens barn och unga ges likvärdig möjlighet att delta i kulturskolans verksamhet. Vi vill att större resurser tilldelas kulturskolan så att alla som vill får möjlighet att delta samt att avgiften sänks och/eller inkomstbaseras med hänsyn till familjers olika ekonomiska möjligheter.

Förnyelse och kontinuitet är två grundläggande dimensioner i kultur och kulturpolitik. Vi vill att stadens kultursekreterare ska kunna leda, planera, samordna och utveckla kulturlivet med bl.a. studieförbund och kulturarbetare. Ett rikt kultur- och föreningsliv ger glädje, utveckling, insikter och många uttrycksmöjligheter. Vaxholm har idag ett fantastiskt bibliotek och en biograf som vi ska fortsätta att värna och stötta, men vi saknar ett kulturhus där olika verksamheter kan samlas och inspirera varandra. Om ”Kores” gör plats för ungdomsverksamheten skulle eventuellt Storstugan kunna bli det kulturhus vi eftersträvar.

Kommunen ska driva ungdomsverksamhet på Resarö och Rindö

Vi anser att kommunen ska vara huvudman för ungdomsverksamheterna på både Rindö och Resarö och att dessa ska vidareutvecklas under ledning av examinerade fritidsledare. Dessutom behöver öppettiderna på Storstugan öka.

Vänsterpartiets delmål:

- Ett jämställt förenings- och kulturliv
- Anlägg en cykelväg till Bogesunds slott
- Parker och grönområden ska vara lättillgängliga och attraktiva
- Avgiften till kulturskolan ska sänkas och/eller inkomstbaseras
- Ett fortsatt stöd till bion och biblioteket
- Säkra fritidsgårdsverksamheten på Vaxön samt utöka verksamheten på Resarö och Rindö med kommunen som huvudman

Levande stad med ett gott företagsklimat

En levande stad innebär en plats där människor både kan arbeta och bo, och där det finns ett gott utbud av handel och service. Många stadskärnor i Sverige utarmas då människor väljer att handla, fika, gå till doktorn m.m. på annan ort. Vi anser att det är viktigt för Vaxholms fortsatta utveckling att kommunen aktivt arbetar för att behålla småföretag, handel och service inom kommunens gränser.

Det är angeläget att motverka trenden att små arbetsplatser flyttar från Vaxholm

Det är angeläget att motverka trenden att små arbetsplatser flyttar från Vaxholms stad för att ge plats för nybyggnation. En mångfald av småföretag ger samhället ett utbud av olika arbetstillfällen och minskar arbetsresorna till andra delar av Storstockholm. Därför ska kommunen värna och vårda sina företagare på olika sätt. En viktig del är att värna verksamhetsområden såsom Blynäs och Rindö Västra. Brädgården i Vaxholm har satsat på att få ut byggmaterial till öarna och är därför beroende av ett sjönära läge. Den måste få ligga kvar. Kommunen måste även göra mer för att få service att stanna inom kommunen, t.ex. Vaxholms vårdcentral. Det borde även återetableras en mödravårdsmottagning i Vaxholm. Resan för dem som bor på öar utan fast förbindelse, först med båt och sedan med buss, blir annars lång.

Det är angeläget att motverka trenden att små arbetsplatser flyttar från Vaxholm

Det är viktigt att kontakten mellan kommunen och företagarna inte blir en envägskommunikation, där kommunen ger information utan också att kommunen lyssnar och tar till sig information och önskemål från företagarna. Vi föreslår att kommunen utser en företagskontakt på förvaltningen, en person som är tillgänglig för företagen och kan hjälpa till att slussa vidare till ”experter” om det uppstår problem.

Utvecklingen av Vaxholms centrum ska ske i dialog med näringsidkarna

Vaxholmarna och affärsidkarna på Hamngatan är i stort behov av en bättre gatubelysning. Den undermåliga belysningen innebär en säkerhetsrisk och det finns invånare som inte vågar gå ut på kvällstid då de upplever gatan som farlig. Det är viktigt att utvecklingen av Vaxholms centrum sker i dialog med kommunens näringsidkare. För att uppmuntra till cykling inom kommunen behövs cykelställ på flera ställen längs Hamngatan, även utanför den period då den är gågata. Det är också viktigt att kommunen utreder hur cykelstråken i centrum ska bli tydligare och säkrare.

Funktionshindrade ska kunna röra sig i staden, och arbetsplatser, bostäder, transporter och offentliga lokaler måste göras tillgängliga även för dem.

Starta upp ett sommarjobbprogram för Vaxholms ungdomar

Vaxholm är den enda kommun i Stockholms län som inte har ett sommarjobbprogram för ungdomar. Att erbjuda elever i årskurs nio och på gymnasiet en bra första arbetslivskontakt ger viktiga samhällsekonomiska effekter, och Vaxholms kommun bör vara en föregångare när det gäller att säkerställa en god tillgång till sommarjobb och positiva kontakter med det lokala näringslivet. Alla barn har inte föräldrar med erforderliga nätverk som kan ge barnen sommarjobb.

Vänsterpartiets delmål:

- Ett aktivt arbete för att behålla småföretag, handel och service inom kommunens gränser
- Utse en företagskontakt på förvaltningen
- Starta ett sommarjobbprogram för Vaxholms ungdomar
- Värna Vaxholms vårdcentral och öppna mödravårdscentralen igen
- Bättre gatubelysning på Hamngatan

Ekonomisk hållbarhet innebär sund hushållning med alla typer av tillgångar, såsom mark, bostäder och vatten - inte bara skattemedel

God ekonomisk hushållning

Vänsterpartiet anser att ekonomisk hållbarhet för kommunen innebär sund hushållning med alla typer av tillgångar, såsom mark, bostäder och vatten – inte bara skattemedel. I dagsläget frigör kommunen medel genom att sälja ut kommunala tillgångar. Detta är en kortsiktig strategi. Vänsterpartiet vill istället att kommunen behåller mark och äger fastigheter för skola, vård och omsorg samt hyresbostäder för att kommunen ska kunna styra hyror, energiåtgång m.m.

För att finansiera bl.a. Kronängsskolan och Campus Vaxholm vill alliansen genomföra en storskalig exploatering av Vaxön och Resarö, bland annat Norrberget. Vänsterpartiet har konsekvent varit emot en exploatering av Norrberget eftersom vi anser att kommunen behöver detta centrala markområde för att kunna tillgodose viktiga allmänna behov såsom barnomsorg, skola och särskilda boenden. I denna budget visar vi att kommunen fortsatt kan ha en hållbar ekonomi även utan intäkterna från en försäljning på Norrberget.

Kommunen måste skifta fokus från en expansiv exploateringspolitik till att prioritera underhåll av kommunens fastigheter

Vi anser att kommunen bör skifta fokus från en expansiv exploateringspolitik till att prioritera underhållet av kommunens fastigheter som är mycket eftersatt. Om underhållet av kommunens nya byggnader eftersätts på samma sätt som gjorts med nuvarande kommunala fastigheter dröjer det inte länge förrän ett nytt krav på rivning utfärdas och ännu en gång flyttar man pengar från drift till investeringar. Eftersom all mark då är såld finns inte längre möjligheten att finansiera det med exploateringsintäkter. Då riskerar man att behöva höja skatten drastiskt. Vi anser att det är bättre att behålla mark och möta - åtminstone delar av investeringsbehovet - med en långsiktig amorteringsplan baserad på kommunens skatteintäkter. Om kommunen ska sälja mark bör skälen vara att tillgodose andra behov än endast de finansiella.

Driftsbudget för styrelser och nämnder

Vänsterpartiets förslag till driftsbudget för styrelser och nämnder återfinns i Tabell 1 och Tabell 3. De förändringar som föreslås jämfört med mittsamverkans budgetförslag är:

- Finansansvaret:
 - Med anledning av de ökade kostnader som kommunen har att hantera, bl.a. p.g.a. renoveringen av kajerna och nya uppskattningar för skatteutjämning, väljer vi att från och med 2020 höja skatten med 10 öre.
- Kommunstyrelsen:
 - Minskad budget för kommunstyrelsen från 2021 eftersom Vänsterpartiet på sikt vill minska de av kommunens utgifter som är kopplade till exploatering.
 - Upprättande av ett hållbart kulturmiljöprogram för Vaxholm tillsammans med Länsstyrelsen 2020.
 - Uppstart av sommarjobbprogram för Vaxholms ungdomar 2020-2022, som sedan utvärderas under 2023.
 - Extra klimatsatsningar under 2020-2022.
- Socialnämnden:
 - Uppstart av försöksprogram med ledsagartid inom äldreomsorgen 2020-2022, som sedan utvärderas under 2023.
- Finansansvaret:
 - Ökade räntekostnader p.g.a. större lån.

Långsiktiga investeringar

Vänsterpartiets förslag till budget för större investeringar återfinns i Tabell 8. De förändringar som föreslås jämfört med mittsamverkans budgetförslag är:

- Garage SÄBO 1:
 - Om den nya detaljplanen inte vinner laga kraft bedömer vi att funktionen hos befintliga skyddsrum kan säkras och att nya garage med skyddsrumsfunktion under det särskilda boendet inte behöver uppföras.
- Kores:
 - Vi avsätter medel för att inreda delar av Kores lokaler till fritidsgårdsverksamhet.
- Summa exploatering:
 - Då vi inte avser att sälja och exploatera Norrberget har vi tagit bort de intäkter försäljningen förväntas generera.
- Låneskuld:
 - Under planperioden ökar vi kommunens lån i högre utsträckning än mittsamverkan p.g.a. uteblivna intäkter från Norrberget.

Driftbudget (mnkr)	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kommunstyrelsen	-75.9	-79.0	-77.3	-78.5	-78.6	-80.6	-81.3	-82.6
Bam- och utbildningsnämnden	-348.0	-352.7	-358.7	-371.6	-387.4	-400.6	-409.9	-417.8
Socialnämnden	-178.9	-185.1	-186.3	-201.6	-214.8	-226.1	-238.9	-250.6
Nämnden för teknik, fritid och kultur	-49.3	-50.6	-52.8	-58.0	-60.2	-62.1	-64.0	-66.0
Stadsbyggnadsnämnden	-5.8	-5.8	-6.0	-6.1	-6.2	-6.3	-6.4	-6.5
Summa	-657.9	-673.2	-681.1	-715.8	-747.2	-775.7	-800.5	-823.5
Finansansvaret	677.6	691.8	696.9	732.3	770.1	800.8	832.2	855.3
Årets resultat	19.7	18.6	15.8	16.5	22.9	25.1	31.7	31.8
Årets resultat i (%) av skatter och bidrag	2.9%	2.7%	2.3%	2.3%	3.0%	3.1%	3.8%	3.7%

Tabell 1: Driftbudget

Procentuell förändring (%)	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kommunstyrelsen	12.3%	4.1%	-2.2%	1.6%	0.1%	2.5%	0.9%	1.6%
Bam- och utbildningsnämnden	1.3%	1.4%	1.7%	3.6%	4.3%	3.4%	2.3%	1.9%
Socialnämnden	5.8%	3.5%	0.6%	8.2%	6.5%	5.3%	5.7%	4.9%
Nämnden för teknik, fritid och kultur	5.1%	2.6%	4.3%	9.8%	3.8%	3.2%	3.1%	3.1%
Stadsbyggnadsnämnden	14.9%	0.0%	3.4%	1.7%	1.6%	1.6%	1.6%	1.6%
Summa	4.1%	2.3%	1.2%	5.1%	4.4%	3.8%	3.2%	2.9%
Finansansvaret	4.5%	2.1%	0.7%	5.1%	5.2%	4.0%	3.9%	2.8%

Tabell 2: Procentuell förändring.

Driftbudget (mnkr)	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kommunstyrelsen								
Intäkter	5.7	5.8	5.8	5.9	6.0	6.2	6.2	6.3
Kostnader	-79.0	-82.2	-80.5	-81.7	-81.9	-84.0	-84.7	-86.1
Intemhandel	-2.6	-2.6	-2.6	-2.7	-2.7	-2.8	-2.8	-2.8
Netto	-75.9	-79.0	-77.3	-78.5	-78.6	-80.6	-81.3	-82.6
Barn- och utbildningsnämnden								
Intäkter	39.8	40.3	41.0	42.5	44.3	45.8	46.9	47.7
Kostnader	-347.6	-352.3	-358.3	-371.2	-387.0	-400.2	-409.5	-417.3
Intemhandel	-40.2	-40.7	-41.4	-42.9	-44.7	-46.2	-47.3	-48.2
Netto	-348.0	-352.7	-358.7	-371.6	-387.4	-400.6	-409.9	-417.8
Socialnämnden								
Intäkter	34.8	35.9	36.0	39.0	41.7	43.9	46.4	48.7
Kostnader	-202.3	-209.2	-210.5	-227.8	-242.8	-255.6	-270.1	-283.3
Intemhandel	-11.4	-11.8	-11.8	-12.8	-13.7	-14.4	-15.2	-16.0
Netto	-178.9	-185.1	-186.3	-201.6	-214.8	-226.1	-238.9	-250.6
Nämnden för teknik, fritid och kultur								
Intäkter	22.1	22.7	23.8	26.1	27.1	28.0	28.7	29.7
Kostnader	-109.5	-112.4	-117.5	-129.0	-133.9	-138.2	-142.1	-146.8
Intemhandel	38.1	39.1	40.9	44.9	46.6	48.1	49.4	51.1
Netto	-49.3	-50.6	-52.8	-58.0	-60.2	-62.1	-64.0	-66.0
Stadsbyggnadsnämnden								
Intäkter	5.0	5.1	5.1	5.2	5.3	5.4	5.5	5.6
Kostnader	-10.7	-10.8	-10.9	-11.1	-11.3	-11.5	-11.7	-11.9
Intemhandel	-0.1	-0.1	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2
Netto	-5.8	-5.8	-6.0	-6.1	-6.2	-6.3	-6.4	-6.5

Tabell 3: Bruttoredovisad driftbudget.

Finansansvaret (mnkr)	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Skatter och generella statsbidrag								
Skatteintäkter	687.8	719.7	742.6	772.7	807.4	854.1	911.3	966.9
Inkomstutjämningsbidrag/-avgift	-54.7	-65.4	-64.5	-56.4	-46.1	-46.9	-57.6	-76.6
Kostnadsutjämningsbidrag	39.0	21.2	18.9	25.7	21.9	14.0	5.4	-2.5
Regleringsbidrag/-avgift	5.3	12.5	14.8	13.0	9.9	6.1	1.9	-2.5
Strukturbidrag	.0	.0	.0	.0	.0	.0	.0	.0
Införandebidrag	.0	7.4	2.2	.0	.0	.0	.0	.0
LSS-utjämningsbidrag	-24.0	-25.9	-26.4	-27.1	-28.1	-28.9	-29.6	-29.9
Fastighetsavgift	25.2	26.7	27.8	28.9	30.0	31.2	32.5	33.8
Särskilt statsbidrag	1.6	1.3	.0	.0	.0	.0	.0	.0
Summa	680.2	697.5	715.4	756.8	795.0	829.6	863.9	889.2
Verksamhet								
Pensioner inkl löneskatt	-10.2	-11.7	-17.5	-18.9	-17.4	-18.9	-19.8	-20.6
Semesterlöneskuld	-.3	-.4	-.4	-.4	-.4	-.5	-.5	-.5
Intern kapitaltjänst	16.2	15.3	15.4	15.4	15.6	15.7	15.8	15.9
Finansnetto	-8.3	-8.9	-16.0	-20.6	-22.7	-25.1	-27.2	-28.7
Summa	-2.6	-5.7	-18.5	-24.5	-24.9	-28.8	-31.7	-33.9
Summa Finans	677.6	691.8	696.9	732.3	770.1	800.8	832.2	855.3

Tabell 4: Finansansvaret.

Procentuell förändring (%)	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Skatter, utjämning och generella statsbidrag	4.7%	2.5%	2.6%	5.8%	5.0%	4.4%	4.1%	2.9%
Nettokostnader	4.3%	2.8%	3.0%	5.8%	4.3%	4.2%	3.4%	3.0%
Nettoutveckling	0.4%	-0.2%	-0.5%	0.0%	0.8%	0.2%	0.7%	-0.1%

Tabell 5: Utvecklingen av skatteintäkter och nettokostnader.

Resultatbudget (mnkr)	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens intäkter	107.4	110.3	112.6	118.5	123.4	128.4	132.6	136.5
Verksamhetens kostnader	-718.7	-738.3	-753.3	-793.2	-826.0	-859.1	-887.3	-913.5
Avskrivningar och nedskrivningar	-40.0	-41.0	-41.9	-44.1	-46.1	-47.9	-49.5	-50.9
Verksamhetens nettokostnad	-651.3	-669.1	-682.7	-718.8	-748.5	-778.5	-804.1	-827.8
Skatteintäkter	687.8	719.7	742.6	772.7	807.4	854.1	911.3	966.9
Statlig skatteutjämning/generella statsbidrag	-7.6	-22.2	-27.2	-15.9	-12.4	-24.5	-47.4	-77.7
Finansiella intäkter	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5
Finansiella kostnader	-10.7	-11.3	-18.4	-23.0	-25.1	-27.5	-29.6	-31.1
Skatteintäkter och finansiellt resultat	671.0	687.7	698.5	735.3	771.4	803.6	835.8	859.6
Årets resultat	19.7	18.6	15.8	16.5	22.9	25.1	31.7	31.8

Tabell 6: Resultatbudget.

Löpande investeringar (mkr)	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Kommunstyrelsen				
Inventarier	-0.2	0.0	0.0	0.0
IT - löpande	-2.0	-2.0	-2.0	-2.0
Digital utveckling/ E-tjänsteplattform	-0.7	0.0	0.0	0.0
Miljöbil	-0.4	-0.4		
Gym	-1.0	0.0	0.0	0.0
GC-vägar	-2.0	-1.5	-6.0	-6.0
Rådhuset	-5.0	-5.0	0.0	0.0
Kommunhuset	-0.2	0.0	0.0	0.0
Reservverk	0.0	-0.5	0.0	0.0
Övrigt	-5.4	0.0	-8.4	-8.4
Summa	-16.9	-9.4	-16.4	-16.4
Nämnden för teknik, fritid och kultur				
Cykelparkering	0.0	-0.8	0.0	0.0
Lekplatsåtgärder	0.0	-2.0	0.0	0.0
Bredband	0.0	-1.0	0.0	0.0
Klimatåtgärder	0.0	-2.5	0.0	0.0
Övrigt	-18.0	-18.0	-18.0	-18.0
Summa	-18.0	-24.3	-18.0	-18.0
Barn- och utbildningsnämnden				
Inventarier	-1.5	-2.5	-2.5	-2.5
Lärmiljö	-0.5	0.0	0.0	0.0
Summa	-2.0	-2.5	-2.5	-2.5
Socialnämnden				
Digital utveckling	-0.6	-0.2	-0.2	-0.2
Inventarier	-0.3	-0.3	-0.5	-0.5
Miljöbil	-0.4	-0.7	-0.4	-0.4
Summa	-1.3	-1.2	-1.1	-1.1
Stadsbyggnadsnämnden				
Digital utveckling	0.0	-0.3	0.0	0.0
Miljöbil	0.0	-0.4	0.0	0.0
Löpande investering	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1
Summa	-0.1	-0.8	-0.1	-0.1
Summa löpande investeringar	-38.3	-38.2	-38.1	-38.1

Tabell 7: Löpande investeringar.

Långsiktiga investeringar (mnkr)	Ack utfall tom 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Summa
Särskilda boenden											
SÄBO 1	-0.4	-1.3	-1.3	-20.0	-106.0	-32.3	0.0	0.0	0.0	0.0	-159.6
Garage SÄBO 1	0.0	0.0	0.0	-0.5	-0.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-1.0
SÄBO 2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-1.0	-86.0	-73.0	0.0	-160.0
Skolor											0.0
Kores	0.0	-15.0	-24.0	-1.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-25.0
Rindö skola (F-6)	-0.3	-37.2	-0.5	-10.0	-40.0	-25.7	0.0	0.0	0.0	0.0	-76.2
Utbyggnad Vaxö skola	-2.3	-26.5	-2.0	0.0	-24.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-26.7
Resarö skola	-1.2	-25.0	-1.0	-5.0	-30.0	-2.8	0.0	0.0	0.0	0.0	-38.8
Förskolor											
Förskolan Resarö	-0.7	0.0	-0.5	0.0	0.0	-21.5	-19.3	0.0	0.0	0.0	-41.3
Fördyrande omständigheter	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-12.0	-12.0	0.0	0.0	0.0	-24.0
Förskolan ersättning Båten	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.2	-18.3	-23.5	0.0	0.0	-42.0
Förskolan Norrberget	-0.1	-0.3	-0.3	0.0	0.0	-20.8	-20.8	0.0	0.0	0.0	-41.9
Övrigt											
Tennishall	-9.2	0.0	-0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.3
Trafikåtgärder Resarö	0.0	0.0	0.0	0.0	-2.0	-18.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-20.0
Engam	0.0	-2.0	0.0	-2.0	-3.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-5.1
Vaxön 1:26 hyreslägenheter	-0.2	-13.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Kajen	0.0	0.0	0.0	-10.0	-35.0	-20.0	-20.0	-20.0	-20.0	-20.0	-145.0
Konstgräs	0.0	0.0	0.0	-1.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-1.0
Trafiksäkerhetshöjande åtgärder	0.0	0.0	0.0	-3.0	-3.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-6.0
Ishallen	0.0	0.0	0.0	0.0	-15.0	-30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-45.0
Summa investeringar		-120.3	-29.9	-52.5	-259.3	-183.3	-91.4	-129.5	-93.0	-20.0	-858.9
											0.0
Finansiering	Ack utfall 2018	Budget 2019.0	Prognos 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Summa
Summa exploatering	23.6	80.3	-32.7			38.0	46.9	75.0	55.6		182.8
Överlikvid		8.0	16.0	16.0	16.0	16.0	16.0	16.0	16.0	16.0	128.0
Lån/amortering		32.0	46.6	36.5	243.3	129.3	28.5	38.5	21.4	4.0	548.1
Summa finansiering		120.3	29.9	52.5	259.3	183.3	91.4	129.5	93.0	20.0	858.9
Låneskuld			426.6	463.1	706.4	835.7	864.2	902.7	924.1	928.1	

Tabell 8: Långsiktiga investeringar.

